

Barcelona, 14 de Febrer de 1930

aquella de la Torratxa

ANY LIV - 2642 - 15 cts. - Atrassats, 30

Diagnòstic mèdic

—Miri, senyora; el millor que pot fer, és anar a buscar el combregar, que això està llest!

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil i grans espectacles de

JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors, JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA
Primera actriu, MARIA FORTUNY

Avui, divendres, tarda: LA PERLA DE LA VIRREINA.
Nit: K. O., L'ÍDOL DE LES DONES.

Demà, dissabte, tarda: PER TRES PESSETES i reprisse
LES DONES DE TOTHOM. — Nit: K. O., L'ÍDOL DE
LES DONES.

Diumenge, tarda i nit:

K. O., L'ÍDOL DE LES DONES.

TEATRE TALIA

Companyia de vodevil i teatre modern

Primera actriu: MERCÉ NICOLAU

Primeres actrius: VISITA LOPEZ, DOLORS PLA

Primers actors: S. SIERRA i M. GIMENEZ SALES

Avui, divendres, tarda a les cinc: Seients de pati, una pes-
seta. L'alegre vodevil PER A TENIR UN FILL o LA PO-
MADA MIRACULOSA. — Nit, a un quart d'onze. El sen-
sacional èxit MAYA.

Demà, dissabte, tarda dos quarts de cinc: 2 obres, 5 actes.
Seients de pati, una pesseta. UNA DONA D'EMPENTA
i reposició del famós vodevil EL LLIT DE LA NÚVIA. —
Nit, a un quart d'onze, i diumenge, tarda i nit. L'èxit de l'any

M A Y A

OLYMPIA

CIRQUE D'HIVER

Avui, divendres, nit, i totes les nits, i diumenge, tarda:
Gran èxit del Capità Schneider amb els seus óssos ferotges i
els seus

110 FORMIDABLES LLEONS, 110

Gran succés. ROB CIMSE ET CO, emocionant atracció de
l'Olympia de Londres. — RAMON PRIETO'S COMEDY
CIRCUS. — THE 4 MARIPOSA AND COMP. — ANTO-
NET Y BEBY, els formidables clowns.

TEATRE APOLO

Avui, divendres, nit, i totes les nits, i diumenge, tarda:
Formidable èxit de la sarsuela en dos actes, de costums
valencians, llibre d'EL PASTOR POETA, música del mest-
re valencià LEOPOLDO MAGNETI

EL RUISEÑOR DE LA HUERTA

Protagonistes: FILOMENA SURINACH, EMPAR WIE-
DEM, EMPAR SAUS, SANTIAGO MORELL, ERNEST
RUBIO, CARLES BERAZA, RUDOLF BLANCA, AN-
TONI RIPOLL.

TEATRE COMIC

ESPECTACLES VEDRINES

Avui, divendres. Esdeveniment teatral: Reposició de la
popular obra

LA COPLA ANDALUZA

per l'AS del cant flamenc Niño de Marchena i Niño del Museo.

Aviat, la segona part de LA COPLA ANDALUZA

EL ALMA DE LA COPLA

Sorollós èxit a Madrid. — El millor quadro flamenc conegut:
Niño Marchena, Guerrita, Niño del Museo, Pepita Llaser.

TEATRE CATALA NOVETATS

Avui, divendres, tarda a les cinc: ESCOLA DE SENYO-
RES. — Nit, i totes les nits. El triomf de Rusiñol

MISS BARCELONETA i GENTE BIEN

Demà, dissabte, tarda, reestrena de LA TIA TECLETA,
de Pin i Soler.

Diumenge, primera sessió: L'AUCA D'EN PATUFET.
Segona sessió i nit, l'èxit dels èxits

MISS BARCELONETA i GENTE BIEN.

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties
gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions),
amb totes les seves manifestacions, *uretritis*,
prostatitis, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc.,
de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretri-
tis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona,
per cròniques i rebels que siguin, es guareixen
aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor
Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense
injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes
ni bugies, etc., tan perillosos sempre i que neces-
sitin sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva

malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Stífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres vari-
coses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*,
urticària, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions
de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radi-
calment amb les **Píndoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medi-
cació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la
renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut,
resolent, amb pòc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronsos, su-
puració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc.,
restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a
l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions
nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua
de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremo-
lors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les man-
ifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i reb-
els que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del
Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell,
medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats,
a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar
íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa,
sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pes-
setes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o de-
bilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al fran-
queix a *Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 544
S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desent-
rotllament, tractament i guariment de les dites malalties.

"El qui té *Blenorragia* (Purgacions) és perquè vol"

Quan esteu cansats de medicar-vos sense tro-
bar millora, o bé no assoliu un complet guariment
de vostra *Blenorràgia* en qualsevol de les seves
manifestacions (*uretritis*, *prostatitis*, *cistitis*, *artritis*, *gonocòc-
ciques*, *gonorrea crònica*, o «gota militar», etc., etc., de l'ho-
me, i (*vaginitis*, *metritis*, *leucorrea*, *fluixos*, etc., etc.), de la
dona; exigiu al vostre farmacèutic els acreditats

Catxets Neisserinos

i obtindreu un ràpid i perfecte guariment de la
vostra malaltia, discretament i sense molèsties.

De venda: *Barcelona*, SUAÑA, Escudillers, 8; BELTRAN,
Junqueres, 11; *Reus*, SOLER, Llovera, 26
i Centres d'específics.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

TAULA DE CAFE

I ha, a Barcelona, un moviment favorable al revisionisme polític i social. Tothom demana que es tornin les coses allà on eren el 12 de setembre del 1923. El "Collegi d'Advocats", el "Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria", la "Confederació Nacional del Treball", etc., etc. Tothom demana actes de reparació en nom d'un retorn a la normalitat constitucional o de la pacificació espiritual

del país. Tothom demana, als altres, la reparació del greuge. Tothom vol que aquesta tasca es realitzi per mitjà d'un govern liquidador que, d'ací a uns mesos o d'ací a uns anys, donarà per finida la seva obra.

***

Aquest número ha passat per la censura governativa.

***

Encara continua, per ara, la censura

***

Quan dos individus tenen un contracte firmat, i un d'ells el trenca, l'altre queda en llibertat de fer el que vulgui. No és possible que els pactes siguin unilaterals. Per pactar, cal que siguin dos.

***

El curiós, en aquests instants, és que Barcelona dona una sensació de ciutat entenimentada, "assenyada" com mai havíem vist. Ara, Barcelona, és una gran senyora conservadora. No té aquella alegria de Madrid, ni aquella valentia dels valencians, ni d'aquells altres pobles que han sabut manifestar la seva disconformitat. A Barcelona, la calma de la Rambla és quelcom imponent. No ens ho hauríem cregut mai.

***

—Què passarà—deien molts—, quan això caigui?
—Ja ho veuen. No ha passat res. Tot segueix com abans. Tan calmos, tan beatífic, tan masell.

***

Quan s'acabarà la censura?

FRANCESC MADRID.

AGREDOLÇOS

Voltaire, en diversos capítols del "Diccionari Filosòfic", ens parla dels sacrificis humans. Es un dels molts arguments que ens demostren, fins a l'evidència, com han estat de perjudicials per a la humanitat les diverses religions. Però, entre tants, és un argument terrible. Voltaire, no cal dir-ho, se'n val mestriolment.

Els sacrificis humans daten dels temps prehistòrics. I pot dir-se que, en realitat, fora d'alguna secta platònica, els practicaven totes les religions. Costaven, cada any, nombroses víctimes, car tots els déus tenien una avidesa creixent de carn humana.

El Déu bíblic, per exemple, que deia d'ell mateix: "Jo sóc un déu gelós", no era pas un déu massa amorosívol. Acceptava, de bon grat, les immolacions humanes, com pot veure's, en efecte, per la història de Jefé i la seva filla. (*)

En moltes religions, els sacerdots encarregats del sacrifici menjaven, en els seus àpats, la carn de les víctimes: l'antropofagia acompanyava, sovint, el sacrifici humà

I avui en dia, aquestes pràctiques horripilants, persisteixen, encara, en alguns indrets. De tant en tant se'n citen exemples lamentables. Pobres infortunats que són immolats per miserables fetillers, que es parteixen, després, amb els déus, la carn de les víctimes...

Es un fet innegable, tanmateix, que aquests bàrbars costums, així com l'antropofagia pròpiament dita i l'esclavatge (que compta, encara, amb nombrosos adeptes), estan en camí de desaparèixer, i és de creure que, sota l'empenta formidable dels defensors del dret de l'home, hauran desaparegut completament dintre pocs anys.

Notem, però, que la ferocitat en la concepció del més enllà persisteix. Quantes ànimes nobles no llença, encara, per exemple, l'ortodòxia a les cavernes infernals! Es estrany, doncs, que els homes d'avui—com l'home antic—tracti de conciliar-se el favor dels déus, mitjançant presents, mitjançant suplicacions, mitjançant mil pràctiques supersticioses, i no per mitjà d'actes equitatius? Hom tracta d'amansir els déus, en fi, com si es tractés de salvatges o d'éssers grotescos...

Es considerant tot això que hom pot repetir, com deia un personatge de Voltaire, que la millor excusa dels déus seria la de no haver existit.

PEROT

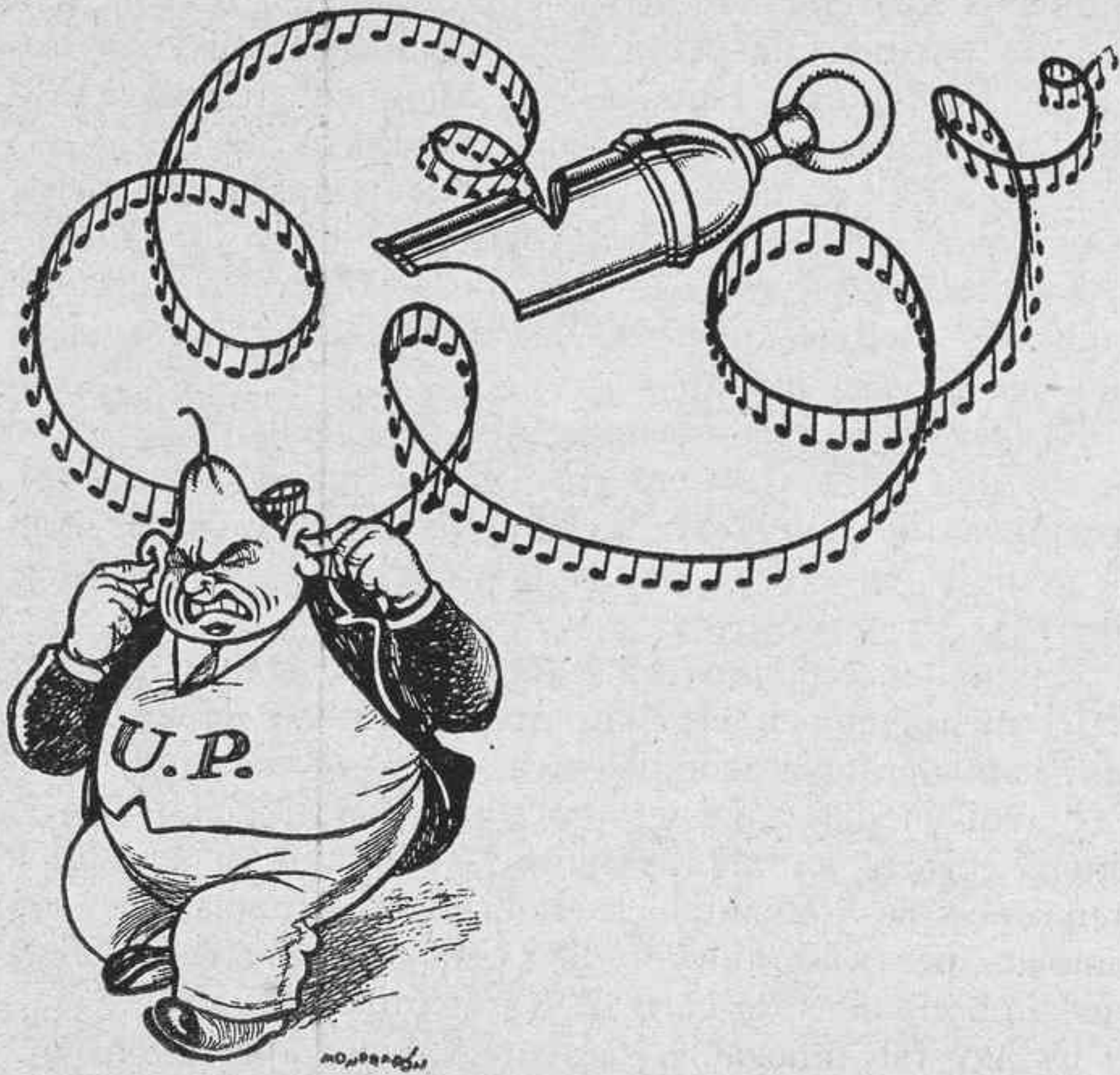
(*) Vegi's l'article "Jefé" al "Diccionari Filosòfic".

UNA NOVA I EXEMPLAR MODALITAT MUSICAL

Avui volem dedicar aquest glossari al xiulet, que bé es mereix aquest petit homenatge. El xiulet no es pot considerar com un instrument musical pròpiament dit. Més aviat se'l pot considerar com un instrument sorollós.

El senyor Primo de Rivera, sense que aquest fos el seu propòsit, ha posat de moda el xiulet. Ens ho fa creure l'actitud dels sevillans amb el seu Ajuntament. Els sevillans obsequiaren el batlle i els regidors amb una xiulada èpica. Es un dels concerts que menys gràcia deuen haver fet al batlle i als regidors de Sevilla, per molt aficionats que siguin a la música. Quan totes les autoritats d'Espanya dimitien, quan totes se n'anaven a descansar a l'ombra dels llorers guanyats amb tanta glòria, el batlle i els regidors de Sevilla es volien quedar. El xiulet, però, es veu que els ha espantat.

I és que el xiulet, malgrat la seva aparent insignificança, és una gran cosa, és una arma tan terrible com una metralladora. Ningú no resistiria una xiulada set dies seguits. I ho prova una cosa. No han servit de res, no han tingut cap eficàcia, els complots i conspiracions que es proposaven fer caure la difunta dictadura. (R. I. P.). Quan el poble, com inspirat per Déu, començà a xiular — a Madrid, els estudiants, el març de l'any passat —, la dictadura trontollà.

El xiulet pot produir-se per mitjà d'un petit instrument de fusta o de metall, o bé, més senzillament, amb la boca. En aquest segon cas, per a emetre el xiulet, cal posar-se dos dits a la boca, l'índex i l'anular, talment com si hom anés a vomitar. I és que, en realitat, amb el xiulet hom vomita la indignació, la ira, la burla.

Alegrem-nos de l'eficàcia del xiulet, sempre preferible a la star. I procurem mantenir el caliu d'aquesta nova modalitat musical.

VIRAI

La carota

La cara és l'únic que deixem a la societat, quan morim; o, si no, recordeu, tot seguit, un parent vostre, i li veureu, imaginativament, la seva cara suspesa a l'espai com un cap tallat, o a la paret, penjada, com una carota de farsant.

Hi ha cares que l'exposar les seves faccions físiques a l'encalç del mortal, agafen un relleu, que tota la boira que sembla concentrar-se en la retina per reproduir la faç de l'espectre, es glaça, es materialitza, agafa una consistència i es torna una cara gruixuda, com les carotes de cartró, quedant al servei de la societat per fer riure i disfressar-s'hi, cobrint-se el seu rostre amb l'antifaç grotesc de l'altri que s'ha acadat a la eternitat per sempre més. Per això, quan arriba Carnestoltes, veiem aparèixer totes les carotes que han quedat definitivament allegades al poble, sortint al carrer totes les cares que han passat de la història; i totes aquelles que tenien ressentiments, es troben de cara a cara per escometre's amb ganyotes i amb insults; però la seva cara ha esdevingut tan gruixuda, que no poden girar els llavis per riure, ni immutar-se davant les carotes que resten impenetrables, provocatives i estirades com un tres Déus.

Si no fossin pels ulls de la disfressa que es compencen a través dels dos forats buits de sobre el nas de la carota, segurament que les faccions grotesques quedarien restaurades normalment, polides i lluentos com les tenien en el seu temps, i s'increparien fins arribar a mossegades, a fer-se sang, feta d'esmalt i abocada damunt la seva carn de cartró, per fer riure.

Quan hi ha un mamarratxo que es posa una cara d'aquestes que s'han tornat gruixudes a mesura d'aparèixer a la humanitat com un fantasma, i surt a fer por, esperant la gent, tot fent servir la cara d'altri, el carnaval agafa aquella visió grotesca de Goya, i l'espectacle repugnant dels Borgia, que els homes adoren la poca-solta i les dones idolatren els ximpls, desbordant-se l'"sprit vivent" tan retingut, i passant com un fragment d'una "suite" americana.

Avui la carota passa entre nosaltres amb una boca esqueixada per la rialla i amb uns forats d'ulls, brillants com estels, com si darrera la màscara hi hagués una cara sinistra, horriblement sinistra i espantosa que no pogués descobrir-se davant nostre i es tapa amb una carota farandulesca.

BALDOMER XIFRÉ.

CARNAVAL

Hom vol fer gestions perquè quedin sense efecte algunes disposicions del Directori que tendeixen a treure lluïment al Carnaval, i fins a deixar-lo reduït només que a un sol dia.

Cal encoratjar aquestes gestions. Uns quants dies i uns quants balls de Carnaval estan molt bé. Fins direm que és un esplai necessari.

Soka.

—Em voleu donar foc, mestre?
—No tinc llumins.

—Com que el veia tan cremat!
—Es que era de la U. P.

Febrer

Com un gavell de nervis, la brancada dels arbres despullats s'eleva amunt, semblant que clamïn amb gest iracund clemència perquè fini la hivernada.

Costat, però, es destaca la mirada florida d'ametllers en son bell punt, veient-se, en la brotada de cada un, proximitats de l'hora temperada...

Entre el jorn rúfol i l'assolellat, verdeja francament ja el camp de blat, i el cep, àvidament, el borro esponja...

Pel caminal de l'hort passa un vailet amb la cara morada pel vent fred, pelant enllepolit una taronja.

VÍCTOR CANIGÓ.

T I P U S

L'ambient i la vida

La fauna humana és, sens dubte, la més variada de tota l'existència. No hi ha cap espècie d'éssers vivents que presenti una tal riquesa d'exemplars, de tipus diversos i de caràcters tan definits. La frase "tants caps, tants barrets" tanca una veritat tan gran, que de tan natural que ens sembla, acaba per passar-nos inadvertida i entra a la categoria de les nicieses. Amb aquestes ratlles no pretenem sentar una doctrina filosòfica, ni tampoc fer un panegíric de la personalitat. Ens donarem per ben satisfets si reeixim a exposar amb claredat les nostres observacions.

"Tants caps, tants barrets". Veritablement, sota cada barret hi ha un cap ben diferent del que es troba sota un altre barret. Afeccions, gustos, idees, aspiracions, dèries o "cebes", quina varietat tan admirable! Però, dintre aquesta multiformitat d'individus, n'hi ha molts que tenen una certa semblança espiritual, una mena de denominador comú que permet agrupar-los i formar un gènere o família, i d'entre aquests individus pot mol ben escollir-se el que reuneix les qualitats més sobresortints, el tipus o prototipus de l'espècie.

I la cosa extraordinària és que aquestes agrupacions que es poden fer de la raça humana no són sempre iguals, varien amb el temps i l'espai. Les seves varietats depenen sempre de l'hora present. Evolucionen constantment. A nous temps, nous tipus. Cada gènere necessita, per a nèixer, créixer i desenrotllar-se, un ambient social adequat, un medi de vida apropiat. Amb terreny abonat, neixen per generació espontània. Creant primer la idea, l'ofici o bé l'objecte material, veureu com seguidament, al seu entorn, hi campen i desenrotllen éssers humans amb característiques espirituals tan pròpies i definides, que difícilment els confondreu amb els que pertanyen a distinta família. Es construeix l'automòbil, i amb ell neix el "tipus automobilista"; la "ràdio" ens dona el curiós i digne d'estudi "radioient"; del cine—quina varietat més rica de "tipus"!—en neix el simpàtic (?) "explicador de pel·lícules", l'aspirant a "as" de la pantalla, el conquistador a les fosques, modern Don Joan, la "romàntica" (?) dels nostres temps, ai!... El futbol, la boxa, la fortuna, les condecora-

cions, els llibres, l'art... quantes i quantes classificacions poden fer-se, tant, que per ésser una obra aproximadament completa, seria precis l'esforç, la constància i la paciència d'un modern Linneu.

Nosaltres, amb bona voluntat i amb molta cura i discreció, hem estudiat i catalogat alguns dels tipus "prototípics" que ens ha estat possible observar en el nostre medi i en les nostres latituds. És possible que algun dia els donem a conèixer, per si podia ésser útil, aquest humil assaig nostre, a algun home de ciència que es prengui seriosament aquests curiosos i interessants estudis.

MARQUÈS DE BRADOMIN

Art i Artistes

SALA PARÉS

En Serra ha fet una sobirana exhibició de les seves obres; i tractant-se d'un jove dels qui més inspiració i més temperament tenen de l'actual generació, cal parlar-ne amb cura.

Avui com avui, pocs pintors paisatgistes i de figura robaríem amb les condicions d'En Serra i amb les qualitats latents d'aquest, que, bo i començant ara, és ja una honra per la pintura catalana, i pot arribar a ésser el pintor més representatiu de la nostra època.

Com a distintiu de la pintura de l'artista de qui parlem, és de remarcar la simplicitat del dibuix i uns valors de coloració tan veritat, que diríeu que les pintures no podien ésser fetes d'altra manera que com les ha vistes En Serra, pintor que comença per on molts mestres acaben, després d'una llarga tasca i tota una vida consagrada a l'art.

Si a un home de la vàlua d'En Serra podem donar-li indicacions i normes, sols podríem intentar descobrir-li una personalitat que potser ell mateix ignora, puix es preocupa un xic massa de les escoles franceses i angleses de segles passats, sense deixar córrer per les teles una tècnica personal per la que té sobres de condicions i que indubtablement frena amb la creença que els Corot i altres glòries de la pintura poden donar-li, essent així que, per ell mateix, pot arribar a donar-ne ell als pintors de demà.

Total; que En Serra, pintor artista complert, deu pintar com sent i com veu els assumptes; i si vol recordar-se d'algú, faci-ho d'En Fortuny, i farà una pintura mediterrània ferma i bella com li correspon.

* * *

També a can Parés exposa la pintora senyora C. P. Fibla, amb uns bodegons de fantasia fets a Mallorca; i encara que semblen il·luminats pels reflexos de l'illa, potser que ben mirat hi veiem la influència d'un gran pintor català a qui en certes teles es descobreix.

GALERIES JORBA

Com dèiem la setmana passada, s'ha obert l'Exposició d'obres d'En Brunet, i ha estat un gran èxit, puix per allí han passat, a més d'un gran públic, tots els prohoms de les arts de Barcelona.

BORIEL.

Retalls de la meva vida

ELS RATES DE PORT

Com que tan sols tenia catorze anys, la policia no va voler-me; així és que a l'hora d'ésser detingut, ja era altra volta al carrer. No me'n vaig anar de buit, és clar; l'inspector que m'havia detingut, potser perquè no havia pogut enviar-me a la presó, em va obsequiar amb un parell de bufetades, que em recordaren les del meu pare, quan n'hi feia alguna de les meves... El dia següent era diumenge, i com que jo nedava com una anguila, i en aquella edat, menjava amb més gana que un tauró (quan podia), cap a fer musclos s'ha dit, que el diumenge són de venda segura, segons la llei establerta entre la gent que menja arròs els dies que no treballa.

... ..
L'Asil Naval és una corbeta que s'anomena "Nautilus", que en la guerra de les Colònies deixà escrita la seva història i que darrerament fou apresada pel canoner "Temerari", si mal no recordo...

Avui, l'esmentat vaixell és l'Asil flotant que hostatja els orfes de marins i fa ja un grapat d'anys que, degut a la immobilitat en què el té encadenat en el nostre port, cria i recria en el seu casc milers i milers de dotzenes de musclos per a sosteniment d'uns musclaires que, d'amagat, els pesquen, i per a desesper dels guardians del vaixell, que no volen que se'ls emportin.

El casc, la part submarina de la "Nautilus", ens la sabíem millor nosaltres que els seus hostes les seves cobertes.

De nit ens hi acostàvem nedant, en moviments de grana, que és com fa menys remor l'aigua en ésser moguda. I eren moviments extremadament suaus, perquè, de nit, la lluminositat dels milers de fosforescències que els nostres cossos creaven, també podien delatar-nos. Si havíem pogut burlar el vigilant del vaixell i aconseguíem apropar-nos-hi, la cosa en uns minuts restava feta, car, com he dit, són tants els musclos que la "Nautilus" cria,

que no precisa més temps per a omplir-ne un bon sarró. Jo era pràctic en la pesquera. Capbussava'm fins a la mateixa quilla, i coneixia tan bé les tresqueres, que fins en la foscuria de la nit, no era estrany que deixés, sota mateix del casc, una coca de musclos a mig despendre, i en el següent capbussó, l'acabés d'arrencar i la tregués a flor d'aigua.

Però aquella nit, estava escrit que me n'havia de passar una, i aquesta una fou que, avar per arrencar una "coca" que ja em costava tres o quatre capbussos per treure-la sencera, faltats d'aire els pulmons, començaren a entrar-me rajolins d'aigua pel nas, que després, en arribar-me a la gola, em coïen i m'ennuegaven, obligant-me a fer moviments no calculats que sols feien que empitjorà la meva situació, car és sabut la pressió natural de l'aigua, que empeny el cos en sentit de baix a dalt, i sols uns estudiats compassos de braços i cames i una serenitat "professional" poden evitar d'ésser empresonat entre la pressió i el casc lla on es treballa...

La serenitat, ho confesso sincerament, jo väreig perdre-la. I en tractar de sortir a flor d'aigua, esmaperdut, debatent-me contra la maleïda pressió, no vaig poder fer-ho...

FRANCESC OLIVA.

A honor d'Antoni Maria Sbert

El passat diumenge hom celebrà, al Restaurant del Parc, un vermut d'honor a Antoni Maria Sbert,

Malgrat el temps, fred i plujós, que no convidava massa a eixir de casa, l'acte es veié molt concorregut. Professors, estudiants, obrers, escriptors. Parlaren, a més d'Antoni Maria Sbert, Valls i Taberner, Lluís Capdevila, Pujol i Font, Escrich, Granier, Carreras, molts altres que sincerament sentim no recordar.

Fou un acte de cordialitat, de companyonatge, de fe en un esdevenidor d'intel·ligència i llibertat.

ARQUEOLOGIA

- Aquí es descobrí una làpida.
- Quin estil? Alarb? Romà?... Hi havia inscripcions?
- Sí; n'hi havia una de molt estranya i misteriosa: "U. P."

Cambó sembra!... Què sembra Cambó?

El senyor Cambó anà a Madrid; tornà a Barcelona; tornà a anar a Madrid; fou de nou a Barcelona, i ara, possiblement, deu ésser a París, a Brusselles, a Berlín, o camí de Madrid novament. El senyor Cambó és, indubtablement, una extraordinària figura política. Ho han dit els periodistes de Madrid en topar-se amb un home allunyat del tot de la vanitat fotogràfica i de la fluïdesa de paraula periodística. Aquest home que va i torna, que té un perfil angulós i que mai diu una paraula per altra; que damunt d'ell porta el feix d'una llegenda de milions positius; la calma d'un "yacht" amb el qual descobreix les rutes homèriques; que no se sap mai cap a quin cantó caurà, i que tan aviat escriu "El silenci de Catalunya" com encapçala una carta dirigida a l'ex-dictador amb aquestes tres paraules: "Mi querido amigo..."; és certament un coneador d'inquietuds; però les seves inquietuds, les seves idees, no estan d'acord amb les nostres.

El senyor Cambó no ens pot enlluernar amb la seva riquesa, amb la seva sequedat de paraula, amb el seu dretisme concentrat. Nosaltres som gent d'esquerra, i creiem sincerament que també hi caben, en l'esquerrisme, les sistematitzacions polítiques i socials de les quals sap fer-ne trampa el senyor Cambó. Ens sembla molt bé el senyor Cambó iniciador de mecenatges com el de la "Fundació Bernat Metge", com el de "Monumentae Catalonia" — i diem iniciador, perquè sembla que damunt del senyor Cambó pesa una condemna divina que transforma en negocis totes les obres culturals que vol protegir i subvencionar; i llavors no té necessitat d'afegir-hi diners, perquè fins li dóna rendiment econòmic, que ell sap esmerçar bellament en altres tasques culturals—; ens sembla molt bé el senyor Cambó fent projectes de transformacions econòmiques i financeres, encara que sempre siguin discutibles, perquè el seu criteri sempre està més prop de les tendències dretistes de la finança — fins en això hi ha dretes i esquerres, encara que ell no vulgui i cregui passada de moda aquesta filiació! — que no pas del ver sentit socialista que totes les polítiques liberals del món s'atribueixen: MacDonald, Herriot, Blum, Müller, etc., etc.; però el que ja no ens sembla bé és la seva actitud de bomber de la columna vertebral de la cosa pública. Això cap home d'esquerra no li ho pot perdonar mai, no li ho pot acceptar mai, no pot estar-hi conforme. El senyor Cambó i Batlle és un adversari decidit de tot allò que té un valor humà i progressiu de la vida. Nosaltres ja compremem que no es pot fer tot en una hora i que els excessos comporten un retrocés històric evident;

però voler-nos fer creure que el millor és situar les qüestions palpitants com un problema d'organització tècnica, és lamentable. És més; fins i tot en aquest problema d'organització tècnica, sempre s'hi veuria el sentiment de la dreta i de l'esquerra. Sembrador d'idees, però d'idees de dreta; sembrador de "tabus" propis de totes les reaccions europees i americanes: "l'organització tècnica", "l'ordre", "el treball organitzat", "la política de realitzacions", etc... portaran l'assassinat de l'espiritualitat col·lectiva. Si el sindicalisme perdé entre nosaltres aquella força de combat que podia tenir, era perquè tan sols divisaven els problemes d'arran de terra, de sostre baix. No volem homes en la nostra República que siguin febles o que amb un gest romàntic mantinguin els principis i deixin caure el règim; però tampoc no volem que el dretisme se'ns entri a casa amb l'excusa d'una política de realitzacions que ja sabem el que vol dir.

No n'hi ha prou de creure's allunyat dels uns i dels altres; de creure's superior a la mitjana dels polítics, per a considerar-se infal·lible i únic; no n'hi ha prou de suposar-se necessari, per a passar per damunt d'un problema de matisos tan important com és el de la classificació d'esquerra i dreta; cal especificar l'ideari i el programa; i el senyor Cambó és un dels pocs polítics que no pot pas referir-se a la seva història, que, diguin el que vulguin els seus panegiristes, no és pas una recta, sinó una permanent rectificació.

Abans que altra cosa, el que cal és saber on va i el que vol. Si es creu cridat a ocupar el lloc d'En

Maura o un de semblant, allà ell; però nosaltres, davant d'aquest moviment "nacional-conservador", hem de dir que el que proposa el senyor Cambó és un nou sometent ibèric, que donaria per resultat una minva — encara més? — de la poca llibertat que ara gaudim.

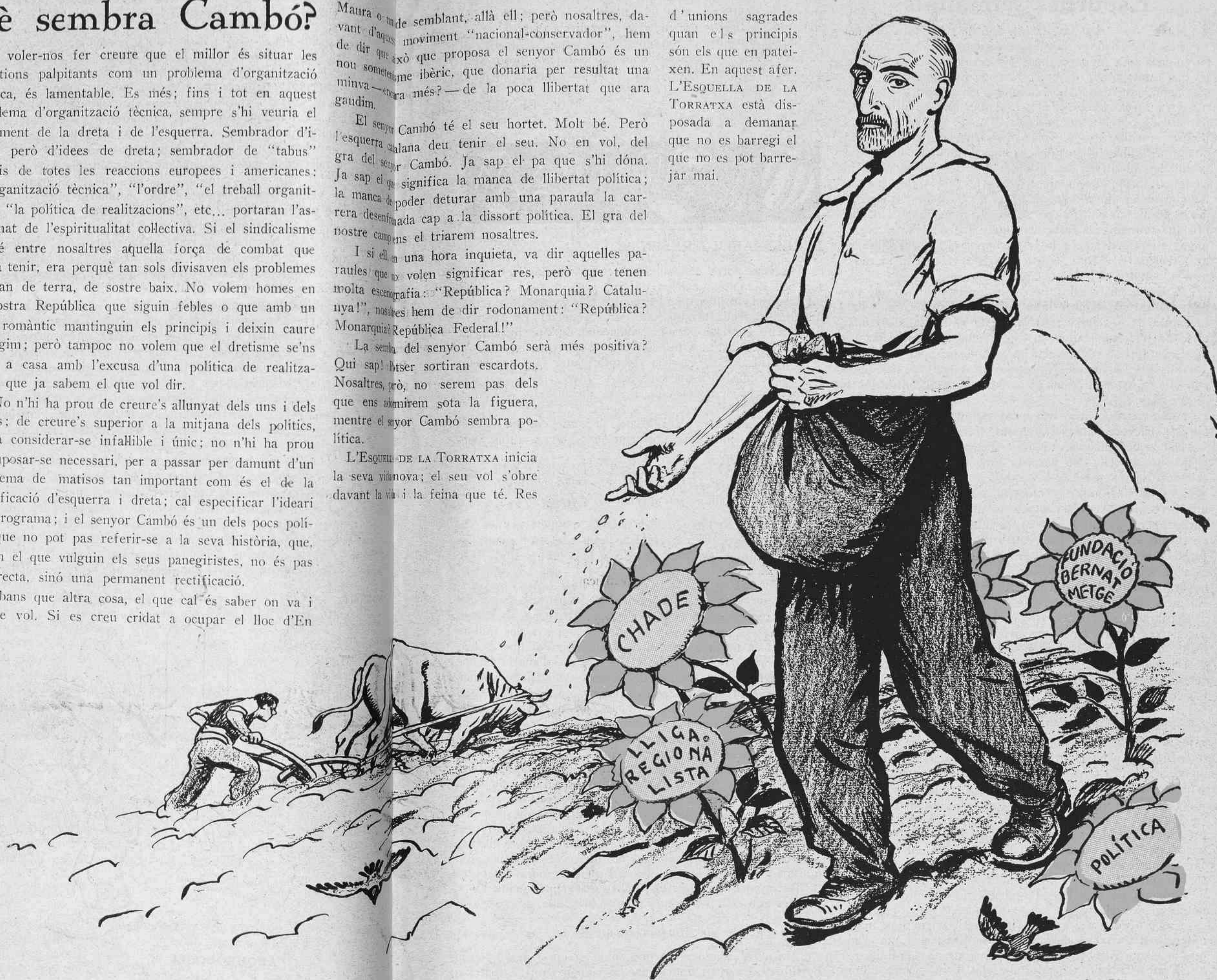
El senyor Cambó té el seu hortet. Molt bé. Però l'esquerra catalana deu tenir el seu. No en vol, del gra del senyor Cambó. Ja sap el pa que s'hi dóna. Ja sap el que significa la manca de llibertat política; la manca de poder deturar amb una paraula la carrera desenfrenada cap a la dissort política. El gra del nostre camp ens el triarem nosaltres.

I si ell, en una hora inquieta, va dir aquelles paraules que no volen significar res, però que tenen molta escenografia: "República? Monarquia? Catalunya!", nosaltres hem de dir rodonament: "República? Monarquia? República Federal!"

La sembla del senyor Cambó serà més positiva? Qui sap! Però sortiran escardots. Nosaltres, però, no serem pas dels que ens admirem sota la figuera, mentre el senyor Cambó sembla política.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA inicia la seva viduïna; el seu vol s'obre davant la vida i la feina que té. Res

d'unions sagrades quan els principis són els que en pateixen. En aquest afer, L'ESQUELLA DE LA TORRATXA està disposada a demanar que no es barregi el que no es pot barrejar mai.

Cambó sembra molt, però voleu dir que sembra per casa nostra?

Espurnes setmanals

Potser sia veritat que la intenció dels instauradors del "Premi Crexells" és la d'assolir una vertadera producció novellística catalana; mes els resultats, ara com ara, no han estat pas, ni de molt, bon xic interessants.

Tenim entès que, a Catalunya, la literatura novellística està força desenrotllada, i sembla que ho proven les nombroses novel·les que s'han editat en aqueixos darrers temps. No obstant, o s'han omès, lamentablement, una quantitat d'obres importants, o el reglament de l'esmentat premi deu modificar-se fins a trobar una fórmula on hi càpiguen totes, absolutament totes les obres que puguin tenir caràcter novellístic, malgrat no haver estat aportades al Jurat. Creiem que, pel sol fet d'haver publicat un llibre que reuneixi les característiques que demana el reglament, siguin enviats o no els exemplars, siguin editades a Barcelona o a fora, tenen el dret d'ésser considerades com a optants al "Premi Crexells".

A part el manifestat, no és pas exactament ço que volíem indicar en aquest breu comentari, sinó, més aviat, la manca de novella vertadera, la impossibilitat de trobar una obra en què la novella tingui una expressió adequada. Les impressions, els articles periodístics, per molt imaginatius que siguin, les apreciacions d'ordre psicològic o filosòfic, no son ni poden ésser considerades com a novel·la veritable.

Aquest mateix any han estat escollides pel Jurat tres obres: "El cercle màgic", "Fanny" i "Dies Verges".

Doncs bé; malgrat tot, cap d'elles no té, ben mirat, el què una novella deu posseir: Puig i Ferrer, per massa filosòfic, es perd, a vegades, en disquisicions alienes al fons de l'assumpte; Soldevila, com sempre, demostra una preocupació excessiva per les nimietats i per la vulgaritat, sens decidir-se ni per la dreta ni per l'esquerra: en resum, diríem que neda entre dues aigües, per por de ferir certs lectors... Finalment, Joan Mínguez, que ha estat la revelació, ja que, fins ara, una obra llarga no ens havia arribat d'ell, empra una forma no pas gaire en consonància amb el que la novella vol i deu ésser.

Encara més: no és pas aqueix sol tret el que fem a aqueixos autors, sinó, més aviat, el d'un excessiu paralisme, que els fa exhibir la seva manca de coneixement de la vida, una manca d'haver corregut món, d'haver viscut, d'haver-se trobat en determinades circumstàncies: no parlem de Soldevila, que té una concepció tan minsa i curta del que sigui viure, que mai no es mou de criades, senyores burgeses, marits més o menys enfadats... i encara no s'és adonat que Barcelona pot oferir mil i mil moments per a novellar que fugen del tot de la vida mediocre i obscura en què es desenrotllen les activitats dels seus personatges... ni tan sols té l'habilitat de fer-los sobresortir: tot queda gris, monoton i absolutament avorrit.

Joan Mínguez, encara que la comparació no sigui del tot exacta, en "Dies verges", emula a Josep Maria de Sagarra, en "All i salobre": ni l'un ni l'altre ens plauen... Hi ha quelcom més que Girona; i els nois que es conserven purs. Potser el públic ja n'està tip de seminaris i d'estudiants de capellà... tot plegat no ens diuen res de nou... ni de vell.

Emperò com a corollari final, desitjaríem una major extensió d'horitzons dels nostres novellistes, i que l'any que ve, si un nombre més gran són admesos a la lluita per al "Premi Crexells", que també ens facin mostra d'unes novel·les que tinguin una mica de la vida moderna, que, ben mirat, ni Barcelona és com ara fa cinquanta anys,

ni els que hi vivim tenim les mirades i les vides tan fosques com quan, per anar a Sant Feliu, s'havien d'agafar tartanes, i el viatge era una festa de dies i dies...

Si els novellistes nous han d'ésser tan "pairalistes" com els d'ara—exceptuant alguns noms que bé prou estan en la ment de tothom—, no val pas la pena que en surtin... Amb els que resten ens en sobren.

MARC BENET.

PERE MIALET PRESENTA...

Presenta dotze contes, dotze contes alguns dels quals són ben notables i acusen un fort temperament d'escriptor. Aquests contes que Pere Mialet presenta tenen tots una ben marcada originalitat. Pere Mialet és, per damunt de tot, un contista personal, independent, poc influenciat per altres contistes. I un escriptor fàcil, agut, elegant.

Pere Mialet no és dels escriptors que fan massa soroll, no té una obra massa copiosa: tres *nouvelles* en una publicació ja desapareguda, i una novella, *La germana*, de certa extensió.

Dels contes que Pere Mialet presenta ens en plauen molts, però d'entre tots, preferim *Dotze mesos d'una vida*.

ELS EMIGRANTS i LA FESTA DELS OCELLS.—
Primer volum de les "Obres Completes d'Ignasi Iglésies". Amb un estudi d'Ambrosi Carrión.

Ambrosi Carrión obre les pàgines d'aquest primer volum de les obres d'Ignasi Iglésies amb un estudi magnífic, ponderat, digne de tots els elogis, ple de passió. I de comprensió.

Aquestes dues obres—*Els emigrants* i *La festa dels ocells*—marquen dues característiques ben oposades del geni del nostre estimat poeta. *La festa dels ocells* és—com tothom sap—una comèdia en un acte, una de les millors comèdies en un acte del teatre català. Això sí que és teatre popular, i no la grolleria, la fadesa i l'analfabetisme que alguns pobres diables disfressats de crític confonen llastimosament amb el teatre popular.

Els emigrants és una obra el valor de la qual no ha vist prou bé el públic, malgrat haver-se posat en escena amb tota dignitat. Es una de les obres més considerables, del nostre teatre. L'èxode d'aquests emigrants té una grandiositat de poema èpic. El protagonista d'aquesta obra és tot un poble, tot un poble que mor de fam i de fred, que clama a Déu. Jo no sé si l'obra és teatral o no. Jo dono a la paraula teatral un altre sentit del que li donen els crítics dramàtics. Per a mi, teatral és tota obra representada en un teatre. El truc, la mecànica, no m'interessen, car poden estar a l'abast de qualsevol analfabet dels que avui han assaltat el teatre. Al meu entendre, les obres de teatre, més que teatrals, han d'ésser intel·ligents.

Per això *Els emigrants* em semblen una gran obra.

TRES PIPAS, de Mario Verdaguer.

Mario Verdaguer s'ocupa amb afecte i intel·ligència de llibres. Es just, doncs, que li paguem amb la mateixa moneda. Es just que tinguem un gest afectuós per als llibres que, en els seus ocis de crític, ell escriu.

—Jo li vaig dir ase; però ell, abans, m'havia dit animal.
—Caram! I d'això en diuen allusions personals?

Els llibres de Mario Verdaguer s'ho mereixen. *La isla dorada*, *Piedras y viento*, *El marido*, *la mujer y la sombra*, i ara *Tres pipas*, mereixen tota la nostra atenció. Ens trobem davant d'un escriptor de debò, d'un novel·lista personalíssim.

Nosaltres no disposem de l'espai necessari per a dedicar una crònica a *Tres pipas*, el darrer llibre que ha publicat Mario Verdaguer. Diguem, però, que ens ha semblat una de les obres més belles, més originals entre les darrerament publicades.

són ben lluny de la realitat — per una obra realista, per una obra de districte V. I és que en les comèdies dites realistes, la realitat s'ha abarraganat, no ha seguit un procés ascensional, sinó de descens, i ha esdevingut truculència i melodrama.

"Maya" és un poema d'una bellesa absoluta i total. El llenguatge, sense deixar d'ésser real, pastat amb fang i sang del carrer, té un noble to líric que el salva de caure en la barroeria. Les escenes més atrevides, les més valentes, les més crues, són salvades àgilment per la pura mà del poeta.

No és "Maya" — encara que alguns mal informats s'ho pensin — una obra d'avantguarda. És, senzillament, una obra bona. Jo no crec que hi hagi obres d'avantguarda i de reraguarda, sinó obres bones i dolentes. Simón Gantillon, en escriure "Maya", ha escrit una obra bella, intelligent, plena de pietat i de tendresa.

Millàs-Raurell ha traduït força bé l'obra, procurant que no perdés la paraula cap de les seves valors d'intenció i musicalitat. El català que Millàs-Raurell ha posat a "Maya" és un català expressiu i gràfic, però pulcre i literari. Llàstima que s'hagin hagut de donar a l'obra unes estisorades. En nom de la moral? Sí, en nom de la moral segurament. En nom d'una hipòcrita i falsa moral que cada dia fa més estralls en el nostre públic, que s'escandalitza amb obres com "Maya", "Els fracassats", de Lenormand, i "Anna Christie", d'O'Neill, i que fa poc menys que impossible la representació a casa nostra d'obres com "El mico pelut" del mentat O'Neill, "El cornut magnífic", de Crommelynck, "Dardanelle", de Mazaud.

Cal renegar — si volem ésser veritablement civilitzats — d'aquesta falsa pudícia; cal treure'ns aquest prejudici provinçial; cal que aprenguem a distingir.

Els decorats de Bosch Roger força entonats amb l'obra i resolts amb una modernitat de bon gust.

Manuel BORRELL i MAS

TALIA

L'altre dia, a propòsit de la traducció d'una obra francesa, parlava jo de la realitat en la vida i en el teatre: "Maya" — de Simó Gantillon, incorporada a la nostra escena per Millàs-Raurell — em dona ocasió de tornar-ne a parlar, d'insistir sobre aquest punt, essencial pedra de toc en el teatre en la qual ensopeguen, mantes vegades, els nostres crítics.

Jo crec sincerament que la realitat de la vida, o sigui la quotidianitat, la vulgaritat, la petita anècdota, la petita misèria, no val la pena d'ésser duta al teatre en la seva íntegra forma. La realitat de la vida no ens interessa com a tal, sinó com a realitat artística. Per això és precís elaborar aquesta realitat, treballar-la, deixar-ne el sentiment i polir-ne la forma. O sigui, amb paraules d'Eça de Queiroz: "Sobre a nudez forte da verdade — o manto diaphano da phantasia".

"Maya", de Simó Gantillon, és una obra teixida, realitzada sota aquesta preceptiva d'artista pur i noble. L'ambient — la cambra d'una prostituta en un gran port mediterrani —, i els personatges — uns navegants, uns soldats, una alcavota, unes prostitutes — són realistes. I, això no obstant, Gantillon ha sabut manipular sàviament amb aquests elements i donar-los un to líricament poemàtic.

"Maya" no és ço que aquí coneixem — malament, perquè

ESPAÑOL

Lo que més s'ha d'aplaudir en "K. O., l'ídol de les dones" — obra nova dels senyors Amichatis i Oliva —, lo que s'ha d'aplaudir sense reserves, és la intenció. Encara que la gent digui que "l'infern està empedrat de bones intencions", car això és una vulgaritat i una incongruència. Si veritablement l'infern estés empedrat de bones intencions, deixaria d'ésser

Llegiu **La Campana de Gràcia**, el setmanari batallador que compta amb 60 anys d'existència.

La Campana de Gràcia està escrita per homes d'esquerra.

Heu-vos ací els homes que la signen: Angel Samblancat, Angel Pestaña, Francesc Madrid, Lluís Capdevila, Domènec de Bellmunt, Domènec Guansé, Josep Burgas i altres.

Dibuixos polítics per Picarol.

Preu: deu cèntims

La Campana de Gràcia és el setmanari defensor de les causes justes.

infern. I, després de tot, nosaltres preferim, per infern que sigui, un lloc empedrat de bones intencions. Sempre hi haurà en ell quelcom aprofitable.

En l'obra nova d'Amichatis i Oliva, ço aprofitable és molt. "K. O., l'ídol de les dones" és, teatralment, una bona obra, digna dels aplaudiments amb què va acollir-la e. públic. Els autors saben mantenir l'interès fins arribar al final, no perden mai el fil de la comèdia, perfilen els tipus amb gràcia i seguretat.

Però, repetim-ho, lo millor d'aquesta comèdia—i en totes hauria d'ésser així—, és la intenció. Les obres de teatre—encara que es molestin alguns enemics de ço que ells anomenen fals transcendentalisme—han de tenir una finalitat, una moralitat. I la tenen, en efecte, totes les grans obres de la dramàtica estrangera i nacional, passades i contemporànies. La riulla per la riulla, el plor pel plor, pertanyen al teatre estúpid per a passar l'estona.

"K. O., l'ídol de les dones", és una diatriba formidable contra la boxa, contra l'increment que a casa nostra—i arreu del món—ha pres la boxa. En aquest sentit, l'obra ens sembla d'una alta moralitat. Cal felicitar els autors, Amichatis i Oliva, per aquesta diatriba.

Molt bé la interpretació. No tan bé la presentació. Aquell hotel del segon acte!...

A. S.

OLYMPIA

Continua, en aquest teatre, la Companyia de circ, destacant-se el capità Schneider amb els 110 lleons, i els reis dels clowns Antonet i Beby, els sis óssos de Mlle. Betty, els 10 Deblars ciclistes excèntrics, i tots els altres números, tots immillorables.

Poques vegades havíem vist un programa de Circ tan esplèndid com el de la present temporada.

NOVETATS

Cada dia va més gent a veure la darrera producció, l'èxit de riure d'En Rusiñol, "Miss Barceloneta", i el que durarà encara!

• APOLO

L'empresa no s'adorm en els llorers, sinó que cada dia procura renovar el cartell; darrerament s'han representat l'èxit de la temporada, "Campanela", "Don Quintín el Amargao" i "Las Golondrinas".

CÒMIC

Continua, en aquest teatre, "La Copla Andaluza", amb els millors cantadors de flamenc. S'anuncia, per aquesta setmana, l'estrena de l'obra del dia, a Madrid, "El Alma de la copla". En parlarem.

A Yecla (Múrcia) sembla que es va celebrar, de nits, un solemni enterrament de la Tirania. Atxes de vent i tot.

També podien haver esperat el tercer dia de Carnestoltes.

•

El "Graff Zeppelin" tornarà a Espanya; anirà a Sevilla.

I el monstre panxut dels aires, quan veurà que s'han canviat els Ajuntaments i que aquesta terra ha variat de fesomia, baixarà a fer unes "cañitas" i s'hi voldrà quedar.

•

¿Quina és la senyora anglesa que ara està més de moda a les nostres latituds?

Lady Missió.

Hom diu que l'Ajuntament es preocupa de reorganitzar la Banda Municipal.

Tot és possible, i els filharmònics ens en alegrariem.

Però, en els temps que correm, caldria fer una petita objecció, si no és impertinència:

Els homes de l'Ajuntament tenen ara la vista fixa en la Banda Municipal o en una altra "banda"?...

•

Fins els esperantistes, es belluguen ara més que mai.

Sembla, segons veus, que amb una sèrie de congressos, reunions i vetllades de tota mena, intentaran donar una nova i formidable activitat a la propaganda de l'idioma universal, tan necessari, d'altra banda, a les pel·lícules sonores.

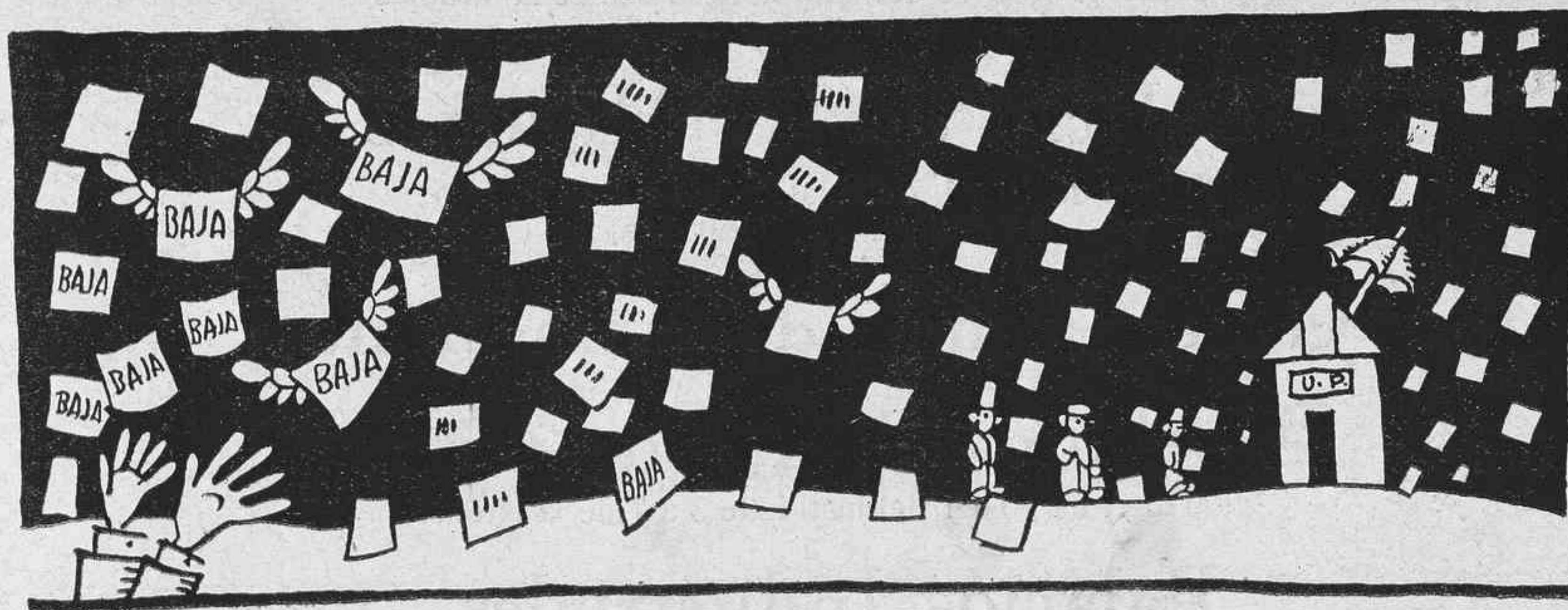
Hi ha, però, qui creu que tot això és política, i que els austers esperantistes ja tenen preparat el candidat.

Que serà, naturalment, el senyor Paco-Kaj-Amo.

•

En una barriada de cases barates, un obrer que feia temps que hi vivia, en veure que no acabaven mai de posar nom al carrer que hi té la caseta, ell que sí, que quina en fa?... S'en-

CONYAC VALDESPINO "F. L. B." I "EXTRA"

Les cues d'ahir, i la d'avui

fila un dia a una escala i, a la cantonada mateixa, hi pinta un lletrer amb el seu nom: "Calle de Ramón Rafecas".

Naturalment, aquell lletrer, al cap de poc el feren esborrar.

I hom pensa en la feinassa que hi haurà el dia que es faci una seriosa inspecció de lletrers que han estat posats pel món per la sola voluntat d'un fill de veí, com aquell pretensions obrer de les cases barates.

Al Palau de la Música Catalana ha fet la seva presentació artística una colla de negres autèntics, procedents de Utica (Mississipi).

Es tracta d'uns cantaires de raça que propaguen pel món les tonades que han donat origen al "jazz" i de la major part de danses modernes.

I ha estat tan extraordinari l'èxit, que l'Associació de Música de Cambra, pensa contractar-los. Amb la particularitat de que serà permès retirar les butaques i posar-se a ballar al so dels "negritos"...

A veure si així callaran!

Finalment, dilluns passat, el famós doctor Asuero donà la seva conferència anunciada.

Reduïda a la cinquena potència, però; car, d'un teatre gran que s'havia de celebrar, passà a un local de les dimensions d'una saleta i alcova.

Uns metges refractaris als toquets del "trigèmin" ho comentaven a la sortida:

—Com és que ho ha fet a la "Sala Mozart"?...

—Precisament, perquè es tracta de "música celestial".

Un doctor de París ha descobert, en el pàncreas dels ocells, una substància que permetrà de curar la tuberculosi.

I tant que s'ha maldat contra el bàrbar costum dels "pajaros fritos".

Pobres ocellets! Quantes dotzenes haurà de cruspir-se'n un tísic de tercer grau, per assolir la curació?

A. C. (Salt). — Hi ha menys imperfeccions que en anteriors treballs, però és vulgarot.

P. R. — Massa defectuós de mètrica.

R. M. — Es incongruent. Vós podeu, pel que sembla, fer coses millors.

J. C. — Faci alguna altra cosa. Això no ens acaba d'agradar.

V. C. — Va.

J. R. A. — Ens sembla que vostè pot fer quelcom millor.

O. V. — El mateix li diem.

S. J. C. — No vàrem rebre els dibuixos a què vostè fa referència. El que ens envia ara, no ens sembla del tot perfecte. Però creiem que vostè arribarà a fer-ho bé.

C. — Seguiu treballant i estudiant, que potser algun dia podrem publicar alguns dels vostres dibuixos.

R. B. — Està bé de mètrica, però ens sembla vulgarot.

Imp. "L'Esquella" i "La Campaña". — Om, 8. — Barna.

Exposició de Barcelona 1930

Oberta des de les 10 del matí, fins les 9 de la nit.
Preu d'entrada al recinte 2,10 pessetes

Pabellón Real

Obert de 10 a 11 del matí i de 3 a 7 de la tarda.
Entrada gratuïta

Palacio de las Misiones

Obert de 10 a 1 del matí i de 3 a 8 de la tarda
Preu d'entrada 0,50 ptes.

Gran Parque de Atracciones

Pabellón del Ayuntamiento

Obert de 10 a 1 del matí i de 3 a 7 de la tarda.

Palacios Industriales

Oberts al públic de 10 a 1 del matí i de 3 a 8 de la tarda
Entrada gratuïta

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

OBRA NOVA

Santiago Rusiñol - Grahit

En Josepet de Sant Celoni

Comèdia

Edició reduïda de 100 exemplars en paper de fil marca Guarro,
numerats de l'1 al 100.

Ptes. 15

Un dels principals deures
de l'home, és cultivar
l'amistat dels llibres.

COL·LECCIÓ D'OBRES SELECTES.—Volum VIII

DICCIONARI FILOSÒFIC VOLTAIRE

Traducció catalana de Domènec Guansé. Pròleg de Gabriel Alomar. - **Ptes. 2,50**

Obra nova d'Eduard Toda

Los convents de Reus y sa destrucció en 1835

Ptes. 6

NOVEDAD

Gabriel Maura Gamazo

AL SERVICIO DE LA HISTORIA

Bosquejo histórico de la Dictadura

Un tomo in 8.º **Ptas. 5**

ALGO

Colección de poesías de J. M.ª Bartrina

**Llibre deixat,
llibre perdut.**

Un tomo in 8.º

Ptas. 6

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls atorguen descomptes

Ai, de mí,
Ai, de mí,
he acabat pllorando
jo que siempre me rei,